

Roman Pazderský, Historické myšlení Jaroslava Golla, Praha 2011, bakalářská práce, stran 172 (!)

(oponentský posudek)

Nelze říci, že by bylo osobnosti Jaroslava Golla, právě tak jako historiografické škole, tradičně nesoucí pojmenování po tomto historikovi, byla v posledních desetiletích věnována malá pozornost. Dokládají to neméně než dvě monografie, Jaroslava Marka a Bohumila Jirouška; neméně pak objemný sborník z českobudějovické konference. A přesto se gollovského námětu chápou další a další historikové. Dodávám, že nepochybně po právu. Tak také chápu olbřímí bakalářskou práci Romana Pazderského, která odpovídá bezmála dvěma pracím diplomovým.

Mohl nalézt autor ještě něco nového, či neznámého, co by mohlo osvětlit jak Gollovu osobnost, tak jeho klíčové následovníky. Kupodivu dokázal postihnout toto bílé místo na místě nikoli efemérním, totiž na metodologických východiscích Gollových, právě tak jako jeho klíčových žáků a následovníků. R. Pazderský se docela objevně uvědomil, že i pro dějiny historiografie bude muset ad fontes a to do rukopisů ineditních textů, nacházejících se v osobních fondech jeho žáků. A právě studium osobních pozůstalostí předních českých historiků, Gollových žáků, se stalo klíčovým pramenem pro poznání metodologického fundamentu J. Golla. Sám o tomto autorově studiu mohu vydat osobní svědectví, neboť jsme spolu studovali v Národním archivu, R. Pazderský konkrétně Šustovu pozůstalost. Nepopírám, že jsem autora bakalářské práce z povzdálí pozoroval. Pracoval soustředěně a klidně.

Vlastní bakalářská práce se skládá z dvou hlavních částí, totiž Metodologická východiska a Reprezentace Gollova historického myšlení (zkrácené názvy obou částí) Ty jsou ještě dále velmi detailně strukturovány. Nemyslím, že je na tomto místě nutná podrobnější rekapitulace, neboť jednotlivé partie jsou za sebou členěny velice logicky. Ale nejen to! Autorovi se podařilo postihnout i klíčové vývojové fáze. Za zvláště pozoruhodnou považuji část věnovanou interakci J. Golla a Č. Zibrta v kontextu kritiky „kulturního dějepisu“. Romanu Pazderskému se zde podařilo opravdu velice zdařile nastínit nejen celý spor, ale i subjektivní postoje jeho aktérů.

Ačkoli se sluší v kvalifikační práci vyzdvihovat nejen klady, ale upozornit na některé formální nedostatky, budiž mě dovoleno, abych od tohoto standardu upustil. Ne, že byl text zcela „čistý“ a bez překlepů, ale takovýto postup v konfrontaci s kvalitou práce nepovažuji za adekvátní. A to zejména v konfrontaci s obsahovou kvalitou textu.

Znamenitou bakalářskou práci Romana Pazderského doporučuji k obhajobě a klasifikuje stupněm výborný.

Prof. PhDr. Jaroslav Čechura

V Praze 5. června 2011